

Сураи Тин

95-уми сураи Қуръон буда, дар Маккаи мукаррама нозил шуда,
аз 8 оят иборат аст.

Ин сураи карим ду мавзӯро баён ва зоҳир менамояд:

1. Навъи башарро гиромӣ доштани Аллоҳтаъоло.
2. Имон ба рӯзи ҳисобу ҷазо.

Сураи карима бо қасам бо маконҳои муқаддасу мушарраф, ки онҳоро барои нузули (ваҳӣ) Парвардигор ба анбиё ва расулони Худ хос гардонидаст, оғоз мешавад.

Он маконҳо бо аксари ривоятҳо Байтул Муқаддас, Кӯҳи Тур, Маккаи Мукаррама аст.

Инчунин ба инсон ёдрас месозад, ки ӯро Аллоҳтаъоло дар беҳтарини сурат халқ намудааст, бояд шукронаи Ӯ таъолоро кунад. Шахсоне, ки шукри неъматҳои Парвардигори худро ба ҷо наоварда, ғафлат меварзанд, бозгашташон бо поёнтарин дараҷаҳои Ҷаҳаннам аст. Инчунин кофироне, ки зинда гардонидани баъд аз мирониданро мункиранд ва он далелу бурҳонҳоеро, ки бар қудрати Аллоҳтаъоло дар халқ кардани инсонҳо далолат мекунанд, нодида мегиранд, сарзаниш мешаванд. Сура бо баён кардани адли Парвардигор дар подош додани муъминон ва ҷазо додани кофирон ба охир мерасад.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Бисмиллāҳи-р-Раҳмāни-р-Раҳīm

Оғоз мекунам ба номи Худованде ки беандоза меҳрубону
бениҳоят бораҳм аст.

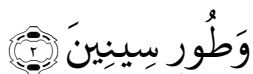
وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ

Ва-т-тīни ва-з-зайтун. 1.

**1. Қасам ба анҷир (шаҳри Шом) ва қасам ба зайтун
(Байтулмақдис)-**

Азбаски анҷир ва зайтун нафъи бисёр ва фоидаву баракати зиёде доранд, дар аввали ин сураи муборака Худованд ба номи ин дарахтони пурфайзи Худ қасам ёд кардааст. Баъзе муҳаққиқон меғоянд, ки дар ин ҷо "Ваттини Ваззайтун"- ишора ба ду кӯҳест, ки

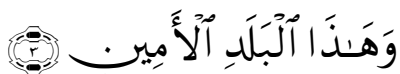
якеи онҳо дар наздики Байтул Муқаддас ва дигаре дар Димишқ воқеъ шудаанд. Мувофиқи фикри онҳо савганд ба он маконҳои муқаддас аст, ки ин дарахтон дар он ҷо мерӯянд. Баъзе муфасссирон гуфтаанд, ки мурод аз Тин масҷиди Димишқ аст. Қуртабӣ мегӯяд, масҷиди Асҳоби Каҳф аст, баъзе дигарҳо мегӯянд, масҷиди ҳ.Нӯҳ (а) дар "Чудин" аст. Аллоҳ донотар аст.

Ва тӯри Синин. 2.

2. ва қасам ба Тури Сино,

"Тури Сино" кӯҳест, ки Худованд дар он ҷо Мӯсо алайҳиссаломро ба ҳамкаломии Худ мушарраф гардонид, яъне бе восита бо ӯ (а) роз гуфт. Он кӯҳ маҳалли оғози нубуввати Мӯсо (а) аст ва кӯҳест соҳиби дарахтони серҳосил. "Синин"-ба маънои муборак аст.

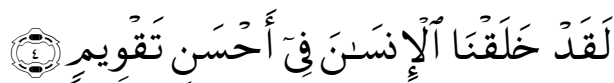
Ва ҳаза-л-балади-л-амин. 3.

3. қасам ба шаҳр (Макка)-е, ки ҷои амн ва амон аст,

Худованд Маккаи мукаррамаро шаҳри амн номидааст. Ҳар касе ба ин шаҳр дарояд, ҳудаш ва молу мулкаш дар амон аст. Дар ин шаҳр сарвари коинот Муҳаммад (с) таваллуд шуданд ва дар он ҷо пайғамбариашон оғоз шуд. Аллоҳтаъоло оятҳои бисёри Қуръони азимушшаъро ба Пайғамбар (с) дар ин шаҳр фиристодааст.

Тақроран меҳостем қайд намоем, ки ҳар ашё, ҳодиса ва ё маконе, ки Худованд бо он қасам ёд кунад, ба бузургӣ ва аҳамияти махсуси он таъкид аст.

Ояти навбатӣ ҷавоби қасам аст.

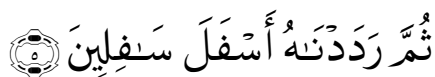

Лақад халақна-л-инсана фӣ аҳсани тақвум. 4.

4. ҳаройина, одамиро дар некӯтарин сураат офаридем.

Яъне ин ҳама маконҳои муқаддас шоҳид аст, ки батаҳқиқ Мо инсонро бо чӣ зебой ва ҷамол офаридаем ва дар офариниши ӯ чӣ қадар хубиҳои зоҳирӣ ва ботинӣ ниҳодаем. Яъне Худованд инсонро қомати рост, аъзоҳои мутаносиби зебо, ақлу тамиз, илм,

нутқ ва дигар узву хислатҳои зарурӣ додааст. Ҳамин хел бошад ҳам...

Ќумма рададнāху асфала сāфилīн. 5.

5. Пас, ўро ба мартабаи фурўтар аз ҳама фурўтарон гардонидем,

Дар ин оят Худованд хабар додааст, ки инсонро дар асфаласофилин (пастарин) ҷойгузин намудем, зеро инсон ба ин неъматҳои Мо (нигар ба тафсири ояти боло) носипосӣ намуд. Шукри онро ба ҷо наовард. Амри моро қабул ва иҷро накард. Тоъат ва ибодатҳое, ки барои ӯ хос гардонида будем, ба ҷой наовард.

Худованд фариштагонро офарид, ба онҳо ақл дод, аммо нафсу ҳавою ҳавас надод. Онҳо аз хўрдану ошомидан, алоқаи ҷинсӣ ва дигар корҳои нафсонӣ поканд. Аз ҳамин сабаб, онҳо доим ба ибодати Худованд машғуланд ва корҳои гуноҳ аз онҳо содир намешавад. Баръакси ин Худованд ба ҳайвонҳо ақл надодааст. Дар онҳо хўрдану нўшидан, ҳирси ҷинсӣ ҳаст, ақл нест. Бинобар ин онҳо ба ибодат вазифадор нестанд ва барои корҳои кардашон ҷавобгў нестанд.

Аммо инсон дар байни махлуқоти Парвардигор аз ҳама мураккабтар аст, дар ӯ ақл ҳам ҳаст, нафсу ҳирс ҳам. Инсон ба хўроку об ва алоқаи ҷинсӣ кардан муҳтоҷ аст.

Дар натиҷа, агар инсон ақли додагии Худовандро дар ҷое, ки ризои Аллоҳ дар он аст, кор фармояд, мартабааш аз баъзе фариштагон ҳам, баланд мешавад.

**Эй он ки ба қадр бартар аз афлокӣ,
Мепиндорӣ, ки он чи туйӣ, аз хокӣ?
Дар худ галат макун, бияндешу бидон,
Зоти ачибею гавҳари бас покӣ.**

(Ф. Аттор)

Баръакс агар ҳавою ҳирс ва нафси ҳайвониро аз ақл боло гузошта, бо хоҳиши нафси худ кор кунад, чунин инсон аз ҳайвон ҳам бадтар аст. Чуноне ки ишора шуд, ӯ дар асфаласофилин, яъне дар поёнтарин қисми Дўзах, ки ҷойи бадкорон аст, ҷойгир мешавад:..

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾

Илла-л-лазӣна āману ва њамилу-с-солиҳати фа лаҳум аҷрун ғайру мамнун. 6.

6. магар касоне, ки имон оварданд ва корҳои шоиста карданд, пас, онҳоро савоб беҳисоб аст.

Ононе, ки ба Парвардигори хеш имон оварда, амалҳои солеҳ намуданд ва Пайғамбари фиристодаи Ӯ таъолоро итоъат карданд, соҳиби аҷру савоби бузург мегарданд, ки он Ҷаннат аст. Он Ҷаннат доруссарои парҳезгарон аст, неъматҳои Ҷаннат асло тамом намешаванд.

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٧﴾

Фа ма̄ юказзибука баъду би-д-дин.7.

7. Пас, баъд аз ин чӣ чиз туро ба дурӯғ шуморидани рӯзи ҷазо водор кард?

Эй инсон, баъд аз дарки ин ҳама далелу бурҳонҳои ошкор ва қотеъ, оё далелҳои маъқули рӯзи ҷазою мукофоти онро инкор намудан мумкин аст?

Ҳоло он ки қудрати Аллоҳтаъоло дар назди шумо аз нури Моҳтоб дида равшантар аст. Оё ҳамаи амалҳои мардум бемукофоту ҷазо мемонанд? Ҳаргиз!

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَكَمِينَ ﴿٨﴾

А-лайсаллоҳу би Аҳками-л-ҳақимин. 8.

8. Оё Аллоҳ аз ҳукмкунандатарини ҳукмкунандаҳо нест? (Бале ҳаст!)

Албатта, Аллоҳтаъоло дар ҳукму қазо ва ҷудо кардани амалҳои неку бади бандагон одилтарини одилон аст. Бинобар ин, ҳар бандаро мувофиқи амалҳое, ки кардааст, бо адолати Худ ҳукм мекунад, чунки Ӯ таъоло золим нест.

Ба ривояти Барро ибни Озиб омада, ки агар шахсе сураи "Ваттин"-ро то охир қироат кунад, бояд бигӯяд: "Бало ва ана њало золика минашшоҳидин". Яъне, "Бале, ва ман низ яке аз ҳамин шоҳидонам". Поёни сураи **"Тин"**, ва лиллоҳил ҳамд.